

## آگاهی پزشکان و بیماران نسبت به حقوق بیمار و رعایت آن در بیمارستان شهید بهشتی اصفهان

علی محمد مصدق‌راد، پرتو اثنی عشری

### چکیده مقاله

**مقدمه.** رضایتمندی بیماران، یکی از مشخصه‌های اثربخشی خدمات بیمارستان محسوب می‌شود. لازمه دستیابی به رضایتمندی بیماران، رعایت حقوق آنها است. این پژوهش با هدف بررسی میزان آگاهی بیماران و پزشکان نسبت به حقوق بیمار و میزان رعایت این حقوق در بیمارستان شهید بهشتی اصفهان در سال ۱۳۸۲ انجام شده است.

**روش‌ها.** در یک مطالعه توصیفی، پرسشنامه‌ای که با روایی صوری و محتوا و پایایی آزمون مجدد تأیید شده بود، بین ۱۶۰ بیمار (تصادفی منظم) بیمارستان شهید بهشتی اصفهان و کلیه پزشکان شاغل این بیمارستان (۳۰ نفر) توزیع و توسط آنان تکمیل شد. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS به صورت میانگین و انحراف معیار، توزیع فراوانی و با بکارگیری آزمون‌های T و مجذور کای و همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل شد.

**نتایج.** میزان آگاهی بیماران از حقوق خود  $0.32 \pm 0.17$  از یک امتیاز (در حد ضعیف)، میزان آگاهی پزشکان از حقوق بیمار  $0.90 \pm 0.12$  از یک امتیاز (در حد عالی) و میزان رعایت این حقوق در بیمارستان  $0.33 \pm 0.1$  از یک امتیاز (در حد ضعیف) بود.

**بحث.** بیماران نسبت به حقوق خود آگاهی نداشته و نیازمند آموزش می‌باشند. با اینکه آگاهی پزشکان از حقوق بیمار در سطح خیلی عالی بود ولی کلاً در بیمارستان حقوق بیمار در سطح ضعیف رعایت می‌شود. ضرورت آشنا نمودن بیمار با حقوق خود و اصلاح و ارتقای شرایط رعایت حقوق بیمار در بیمارستان وجود دارد.

**واژه‌های کلیدی.** حقوق بیمار، آگاهی، بیمار، پزشک.

### مقدمه

بیمارستان جزو لاینفک تشکیلات پزشکی و اجتماعی است که وظیفه تأمین مراقبت‌های کامل بهداشتی (پیشگیری، درمان و توانایی) را برای عموم به عهده داشته و مرکزی آموزشی برای

این پژوهش با شماره ۸۲۳۴۷ در دفتر هماهنگی طرح‌های پژوهشی معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان ثبت و هزینه آن از طرف آن معاونت پرداخت گردیده است.

**آدرس مکاتبه.** علی محمد مصدق‌راد (عضو هیأت علمی)، گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی استان اصفهان، اصفهان.

e-mail: mosadeghrad@mng.mui.ac.ir

پرتو اثنی عشری، کارشناس مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی.

کارکنان بهداشت و درمان و تحقیقات زیستی اجتماعی می‌باشد(۱). به منظور تأمین کیفیت خدمات و مراقبت‌های بهداشتی و درمانی، رعایت موازین اخلاق پزشکی و رعایت حقوق بیماران در ارائه خدمات بهداشتی و درمانی اجتناب‌ناپذیر است.

بیمار مانند هر انسان دیگری نیازهایی حیاتی دارد. او به علت بیماری نمی‌تواند برخی از نیازهایش را بطور کامل تأمین کند و به کمک اطرافیان نیاز دارد. با آگاهی درباره نیازهای بیماران می‌توان آنها را بهتر شناخت و راه‌های مناسب‌تری برای کمک به این افراد انتخاب کرد. شناخت این نیازها چارچوب مفیدی برای ارائه مراقبت‌های لازم خواهد بود. بنابراین، گروه مراقبت و درمان باید درباره نیازها و چگونگی ارضای آنها، دانش و آگاهی کافی